

Sygn. akt IXKa 122/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Toruniu - IX Wydział Karny - Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący - SSO Aleksandra Nowicka

Sędziowie - SSO Mirosław Wiśniewski

- SSO Andrzej Walenta (spr.)

Protokolant - st. sek. sąd. Magdalena Maćkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu **Barbary Dryzner,**

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2013r.,

sprawy **W. K.** oskarżonego o przestępstwo z art. 177§ 1 kk.

na skutek apelacji wniesionej przez **obrońcę oskarżonego W. K.** od wyroku Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 12 grudnia 2012r., sygn. akt IIK 1253/11.

I. **utrzymuje w mocy** zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. **zasądza** od W. K. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Grudziądzu) kwotę 100zł. (sto złotych) tytułem opłaty sądowej za II instancję oraz obciąża go wydatkami postępowania odwoławczego.

Sygn. akt IXKa 122/13

UZASADNIENIE

W. K. został oskarżony o to, że:

w dniu 22 sierpnia 2010r. o godz. 11.15 w miejscowości R. Gm. G. w sposób nieumyślny naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując rowerem Uni Bike nie zachował szczególnej ostrożności i podjął niesygnalizowany skręt w lewo na skrzyżowaniu z nieprawidłowej części prawej połowy jezdni, gdy w tym czasie wyprzedzany był przez motocykl H. (...) kierowany przez K. R. jadącego z pasażerem E. J., w następstwie czego doszło do zderzenia się pojazdów oraz obrażeń ciała pasażerki E. J., która doznała rozchwiania zębów siekaczy górnych II stopnia, zasinienia wargi górnej, obrzęku wargi górnej i okolicy podnosowej, które to obrażenia ciała spowodowały naruszenie czynności ciała na okres powyżej 7 dni w rozumieniu art. 157§ 1 kk -

- **to jest o czyn z art. 177§1 kk;**

Sąd Rejonowy w Grudziądzu wyrokiem z dnia 12 grudnia 2012 roku (sygn. akt IIK 1253/11) uznał oskarżonego za winnego tego, że 22 sierpnia 2010r. o godz. 11.15 w miejscowości R. Gm. G. na skrzyżowaniu drogi nr (...) z drogą prowadzącą do miejscowości W. w sposób nieumyślny naruszył zasady bezpieczeństwa opisane w przepisach art. 22 ust. 1, 2 pkt 2 i ust. 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym w ten sposób, że kierując rowerem nie zachował szczególnej ostrożności podczas wykonywania manewru skrętu w lewo, nie sygnalizując go oraz wykonując go z prawej części pasa ruchu gdy w tym czasie był wyprzedzany przez motocykl kierowany przez K. R. jadącego z pasażerką E. J. w następstwie czego spowodował nieumyślnie wypadek polegający na zderzeniu się motocykla i

roweru, w wyniku którego E. J. doznała rozchwiania zębów siekaczy górnych II stopnia, zasinienia wargi górnej, obrzęku wargi górnej i okolicy podnosowej, co naruszyło czynności narządów jej ciała - funkcji gryzienia - na okres powyżej 7 dni, co oskarżony mógł przewidzieć oraz ustalając, że wina i społeczna szkodliwość czynu zarzuczonego oskarżonemu nie są znaczne, a okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości oraz przyjmując, że swoim zachowaniem oskarżony wyczerpał znamiona występku z art. 177§ 1 kk - na mocy art. 66§1 kk i art. 67§1 kk postępowanie karne warunkowo umorzył na okres jednego roku próby.

Na podstawie art. 49§1 kk w zw. z art. 67§3 kk Sąd Rejonowy zasądził od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 500 złotych.

Na mocy art. 415§2 kpk sąd meriti pozostawił powództwo cywilne wniesione przez oskarżycielkę posiłkową E. J. bez rozpoznania.

Oskarżony obciążony został kosztami sądowymi, w tym opłatą sądową w wysokości 100 złotych oraz pozostałymi kosztami w kwocie 5.639.86 złotych.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając wyrok w całości.

Wyrokowi zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 177§1 kk poprzez przyjęcie, że między zachowaniem oskarżonego a obrażeniami ciała doznanymi przez E. J. zachodzi bezpośredni związek przyczynowy uzasadniający poniesienie przez oskarżonego odpowiedzialności za występki z art. 177§ 1 kk, podczas gdy prawidłowa ocena zebranego materiału dowodowego prowadzi do odmiennego wniosku.

Powołując się na powyższy zarzut obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez dokonanie zmiany kwalifikacji czynu przypisanego oskarżonemu z przestępstwa z art. 177§1 kk na wykroczenie z art. 86§1 kw i umorzenie postępowania na podstawie art. 45 kw.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się oczywiście bezzasadna.

W sprawie nie doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego pod postacią art. 177§1 kk, którego obrazę zarzucił obrońca. Ocena dowodów zaprezentowana przez sąd meriti jest poprawna i wyczerpująca zaś poczynione w oparciu o nią ustalenia faktyczne są bezbłędne.

Według skarżącego sąd I instancji dowolnie przyjął, że obrażenia ciała doznane przez pokrzywdzoną E. J. pozostają w związku przyczynowym z zachowaniem oskarżonego opisanym w postawionym mu zarzucie. Obrońca utrzymuje, że skutki zderzenia pojazdów kierowanych przez oskarżonego i K. R. w postaci obrażeń ciała pokrzywdzonej nie powstały na skutek zachowania oskarżonego, lecz były wynikiem nieprawidłowego zapięcia kasku przez pokrzywdzoną, co zdaniem skarżącego uwalnia oskarżonego od popełnienia czynu z art. 177§ 1 kk.

Stanowiska skarżącego nie sposób podzielić.

Wywody sądu meriti w zakresie oceny dowodów, ustaleń faktycznych jak i materialno - karnej oceny zachowania oskarżonego sąd odwoławczy w pełni podziela. Trafnie bowiem Sąd Rejonowy uznał, że oskarżony poruszający się rowerem naruszył reguły bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez nie zachowanie należytej ostrożności przy wykonywaniu manewru skrętu w lewo. Jak wynika ze spójnych i stanowczych zeznań E. J., K. R. oraz J. G., oskarżony nie sygnalizując zamiaru skrętu w lewo, wykonując ten manewr z prawej części jezdni oraz bez wcześniejszego upewnienia się co do możliwości jego bezkolizyjnego wykonania, doprowadził do zderzenia z wyprzedzającym go motocyklem kierowanym przez K. R..

Obrońca nie kwestionował prawidłowości oceny zeznań E. J., K. R. oraz J. G. ani wynikających z nich ustaleń co do przebiegu zdarzenia. Okoliczności mogące poddawać w wątpliwość szczerłość w/w świadków nie ujawnił też materiał

dowodowy zgromadzony w toku postępowania. Uznając zatem, że analiza relacji w/w świadków (jak również ocena wyjaśnień oskarżonego) dokonana przez sąd meriti jest poprawna i odpowiada regułom z art. 4 kpk oraz z art. 7 kpk, sąd odwoławczy odsyła do lektury pisemnych motywów wyroku w tym zakresie jako kompletnych i przekonujących.

Obrońca kwestionuje natomiast ustalenia w przedmiocie istnienia związku przyczynowego między zachowaniem oskarżonego i obrażeniami ciała doznanymi przez pokrzywdzoną akcentując niewłaściwe zapięcie kasku przez pokrzywdzoną i twierdząc, że było to bezpośrednią przyczyną obrażeń pokrzywdzonej, lecz sugestie apelacji są dowolne.

Koncepcja obiektywnego przypisania skutku czynu zabronionego opiera się na założeniu, że sprawcy spowodowanego skutku przestępnego można ów skutek obiektywnie przypisać tylko wtedy, gdy zachowanie owego sprawcy stworzyło lub istotnie zwiększyło prawnie nieakceptowane niebezpieczeństwo (ryzyko) dla dobra prawnego stanowiącego przedmiot zamachu i niebezpieczeństwo (ryzyko) to realizowało się w postaci nastąpienia danego skutku przestępnego. W okolicznościach sprawy niewątpliwie to wyłącznie zachowanie oskarżonego było przyczyną zaistnienia wypadku, którego skutkiem były obrażenia pokrzywdzonej. To w nieprawidłowym zachowaniu oskarżonego urzeczywistniło się niebezpieczeństwo w ruchu drogowym, któremu zapobiec mogłoby jedynie przestrzeganie przez oskarżonego naruszonego obowiązku ostrożności. Przecież gdyby oskarżony przed wykonaniem manewru skrętu w lewo upewnił się czy ma do tego warunki i wykonał ten manewr prawidłowo (zjechałby do środka jezdni sygnalizując uprzednio swój manewr wysuniętą lewą ręką) do zderzenia pojazdów by nie doszło.

To wyłącznie niewłaściwe zachowanie oskarżonego doprowadziło do wypadku, a że skoro pokrzywdzona odniosła w nim obrażenia, które są typowymi następstwami tego rodzaju zdarzenia, to oskarżony za nie odpowiada. Nie było bowiem innej - poza nieprawidłowym zachowaniem oskarżonego - przyczyny powstania u pokrzywdzonej obrażeń opisanych w zarzucie aktu oskarżenia. Co prawda według skarżącego bezpośrednią przyczyną obrażeń doznanych przez pokrzywdzoną był źle zapięty kask, lecz stanowisko to jest błędne. Skarżący pomija, że do momentu zderzenia pojazdów kask na głowie pokrzywdzonej (nawet przy założeniu, że był on niewłaściwie zapięty) nie powodował zagrożenia dla życia i zdrowia pokrzywdzonej. Nie było tak, że podczas jazdy motocykla (do momentu kontaktu z rowerem oskarżonego) kask samoistnie spowodował u pokrzywdzonej obrażenia wskazane w zarzutach. Przecież gdyby nie doszło do zderzenia pojazdów na skutek nieprawidłowego zachowania oskarżonego to pokrzywdzona nie odniosłaby obrażeń. Jak trafnie przyjął sąd meriti, impulsem do powstania takiej sekwencji zdarzeń, że kask na głowie pokrzywdzonej zaczął obijać jej twarz, spowodowało zachowanie oskarżonego, który doprowadził do zderzenia z motocyklem K. R.. Powyższe przekonuje o istnieniu związku przyczynowego między zachowaniem oskarżonego a następstwami wypadku.

Zaakcentowana przez obrońcę okoliczność mająca dowodzić prawidłowość rozumowania zaprezentowanego w apelacji, mianowicie, że K. R., który - jak podaje skarżący - miał poprawnie zapięty kask nie doznał żadnych poważniejszych obrażeń, wcale nie przekonuje o trafności stanowiska skarżącego forsowanego w apelacji. Nie trzeba wiedzy specjalnej by wiedzieć, że charakter urazów doznawanych przez uczestników wypadku drogowego, ich rozmiar i lokalizacja zależy od szeregu okoliczności jak chociażby umiejscowienie uczestnika w momencie zderzenia pojazdów, odległość na jaką się przemieścił w następstwie zderzenia, miejsce upadku czy wreszcie działanie sił bezwładności o różnej wartości co może mieć związek np. z ciężarem ciała uczestników wypadku.

W niniejszej sprawie różny charakter obrażeń uczestników wypadku mógł wynikać chociażby z tego, że K. R. kierował motocyklem a więc siedział z przodu zaś pokrzywdzona siedziała za nim. Zresztą biegli stwierdzając, że urazy pokrzywdzonej mogły nastąpić na skutek kolidowania dolnej części kasku z przeszkodą nie wykluczyli, że przeszkodą tą mogło być albo podłoże albo tylna część ciała kierującego motocyklem, Tej ostatniej przeszkody K. R. nie miał. Poza tym skarżący pomija, że K. R. w wyniku zdarzenia również odniósł obrażenia głowy i twarzy w postaci otarcia naskórka głowy okolicy czołowej i szyi w okolicy chrząstki tarczowej oraz zasinienie grzbietu nosa, a nadto w czasie zdarzenia stracił przytomność.

Powyżej przytoczone okoliczności podważają stanowisko obrońcy przekonującego, że obrażenia pokrzywdzonej zostały spowodowane wyłącznie przez niewłaściwie zapięty kask, co z kolei miało dowodzić, że obrażenia te nie pozostają w związku przyczynowym z zachowaniem oskarżonego. Naruszenie przez oskarżonego reguł ostrożności przy wykonywaniu manewru skrętu w lewo doprowadziło do zderzenia z motocyklem, a to z kolei stanowiło bezpośrednią przyczynę doznania przez pokrzywdzoną obrażeń opisanych w zarzucie aktu oskarżenia.

Sąd odwoławczy podziela przy tym stanowisko sądu meriti, który wykluczył aby zachowanie pokrzywdzonej bądź K. R. polegające na złym zapięciu kasku należało potraktować w kategorii przyczynienia się do wypadku. Brak jest bowiem po stronie pokrzywdzonej i K. R. elementu świadczącego o ich celowym czy zawinionym działaniu. Jechali oni motocyklem prawidłowo. Oboje jechali w kaskach. Kask pokrzywdzonej był indywidualnie dobierany w sklepie, a zapinany przez K. R. zgodnie z jego doświadczeniem i wiedzą. Mimo, iż biegli stwierdzili, że kask był źle zapięty (pasek podbródkowy był niedostatecznie zaciągnięty), to jednak nie sposób przypisać K. R. (a tym bardziej pokrzywdzonej) niedokładności czy zaniechania w tym zakresie skoro K. R. działał według swojej najlepszej wiedzy posługując się techniką zapinania kasku powszechnie używaną przez motocyklistów (technika na tzw. dwa palce). Poza tym pamiętać należy, że kask używany przez pokrzywdzoną nie miał instrukcji zapinania i w obrocie prawnym nie funkcjonują żadne normy w zakresie prawidłowego zapinania kasków. Nie można więc czynić pokrzywdzonej zarzutu z tego, że miała nieodpowiednio zapięty kask.

Jeszcze raz podkreślić należy, że to zderzenie roweru z motocyklem uaktywniło ciąg następujących po sobie sytuacji, które doprowadziły do powstania u pokrzywdzonej obrażeń ciała. Gdyby toru ruchu motocykla nie zakłócił swoim niewłaściwym zachowaniem oskarżony to do kontaktu ciała pokrzywdzonej z kaskiem i z przeszkodzą w postaci podłoża bądź pleców kierującego motocyklem, by nie doszło i obrażenia by nie powstały. Związek między zachowaniem oskarżonego a skutkami wypadku jest oczywisty, a przeciwne twierdzenia apelacji są dowolne i polemiczne.

Nie widząc zatem podstaw do uwzględnienia apelacji obrońcy oskarżonego, sąd odwoławczy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy uznając wniesioną w sprawie apelację za oczywiście bezzasadną. W sprawie nie wystąpiły też żadne uchybienia mogące stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze będące podstawą do uchylenia bądź zmiany wyroku z urzędu. Zastrzeżeń nie budzi też orzeczenie w przedmiocie warunkowego umorzenia postępowania w sprawie. Dotychczasowa postawa oskarżonego, jego właściwości i warunki osobiste oraz stopień jego winy, a także stopień społecznej szkodliwości popełnionego czynu uzasadniały warunkowe umorzenie postępowania na minimalny okres próby.

O kosztach procesu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 636§1 kpk w' zw. z art. 8, w zw. z art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983, Nr 49, poz. 223 ze zm.) obciążając tymi kosztami - w tym opłatą sądową w wysokości 100 złotych - oskarżonego albowiem jego sytuacja majątkowa na to pozwala.